

Lze naplnit požadavky
„pamlskové vyhlášky“
ze stávajícího sortimentu
potravin na trhu?“

konference Školní stravování 2017
Květa Krajíčková, nutriční terapeutka

Vyhláška 55/2011 Sb. - vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

§ 14 Nutriční terapeut

Nutriční terapeut vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 1 a poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy.

Nutriční terapeut ve školním stravování

Od 1.února 2015 je v platnosti vyhl. č.17/2015 Sb., kterou se mění vyhl. č. 107/2015 Sb. o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů.

Konkrétně § 5 zní:

Výběr potravin, receptur, sestavení jídelního lístku a způsob přípravy jídel vydávaných v rámci dietního stravování provádí nutriční terapeut.

Nutričním terapeutem se zde rozumí NT s registrací MZd ČR.

Žádnou další podmínku k výkonu této činnosti platná legislativa nestanoví.

Nutriční terapeuti školám (i jiným zařízením)

- ▶ Kontrola vyváženosti stávajících jídelníčků včetně označování alergenů
- ▶ Sestavení nutričně vyvážených jídelníčků
- ▶ Zpracování metodiky pro stravovací provozy
- ▶ Sestavení dietního systému dle potřeb zařízení
- ▶ Vedení stravovacího provozu
- ▶ Metodika stravovacího provozu - externí konzultant

Nutriční terapeuti školám (i jiným zařízením)

- ▶ Metodik školního stravování
- ▶ Edukace - přednášky, prezentační akce, zpracování edukačních materiálů
- ▶ Lektor vzdělávací programů
- ▶ Lektor praktického výcviku (kursy a kroužky vaření, dietního vaření)
- ▶ Screeningová (vy)šetření

Kazuistika z praxe:

► Úkol: vyhledat v sortimentu velkoobchodního zařízení

potraviny vyhovujících vyhlášce č.282/2016 Sb., ze dne 29.srpna 2016 o požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních (dále jen „vyhláška“)

Vybrané skupiny potravin:

- ▶ ovoce, zelenina
- ▶ mléko a mléčné výrobky
- ▶ maso a uzeniny
- ▶ cukrovinky
- ▶ nápoje
- ▶ pečivo
- ▶ konzervy
- ▶ ostatní

Ovoce, zelenina

- ▶ Čerstvé ovoce a zelenina vyhovují kompletně. Dále vyhovuje ovoce lyofilizované, problémem je cena. Mražené ovoce a zelenina bez přídavku cukru vyhovují kompletně. Vyhovují i přírodní (nedoslazované) šťávy.
- ▶ Kompoty a podobné konzervované výrobky vč. ovocných přesnídávek nevyhovují (přidaný cukr v množství přesahujícím stanovený limit).
- ▶ Sterilovaná zelenina - nenalezen vyhovující výrobek (moc soli, cukru, příp. obsah sladidel).

Mléko a mléčné výrobky

- ▶ Vyhovuje mléko polotučné neochucené.
- ▶ Nevyhovují mléčné krémy a dezerty, většina ochucených jogurtů a zakysaných mléčných nápojů, dokonce ani např. acido s cereáliemi (více cukru).
- ▶ Vyhovuje polotučný tvaroh, tvrdé sýry do 30% tuku, vybrané druhy tvarohových sýrů, mozzarella.

Maso a uzeniny

- ▶ Uzeniny - nenalezen vyhovující výrobek.
- ▶ Nevyhovuje ani šunka pro děti (vyšší obsah soli, než stanovuje vyhláška).
- ▶ Jateční maso neupravené - netučné druhy teoreticky vhodné.

Cukrovinky, oplatky, sušenky, cereální výrobky.....

- ▶ Nenalezen vyhovující výrobek.

Nápoje

- ▶ Vyhovují pouze neochucené stolní vody a slabě mineralizované vody.
- ▶ Ochucené minerálky jsou většinou s obsahem cukru těsně nad stanovenou normou (např. pomerančová 4,7, malinová 4,1 - norma dle vyhlášky je 4,0)
- ▶ Zcela nevyhovují limonády, nektary apod.

Pečivo

- ▶ Pracovník oddělení pečiva neměl k dispozici a tedy mi nepřeložil nutriční hodnoty nebaleného pečiva, měl pouze složení výrobků vč.alergenů. Snad by mohli sdělit výrobci. Jedná se hlavně o frekventované druhy běžného pečiva - chléb, rohlíky, housky....
- ▶ Nevyhovuje většina sladkých výrobků, překvapivě ani knäcke brot a některé druhy křehkých plátků (sůl).

Konzervy

- ▶ Dobře vychází jen tuňák ve vlastní šťávě, našel se i jeden ve slunečnicovém oleji a jeden v tomatě.

Ostatní

- ▶ Ořechy, oříšky, semínka - možno jen nepražené a nesolené.
- ▶ Vejce - vyhovují (množství limitováno výživovým doporučením).
- ▶ Šmakoun vyhovuje.
- ▶ Snídaňové cereálie - nenalezeny vyhovující (cukr, sůl, tuk).
- ▶ Tuky k namazání pečiva - vyhovují margaríny.
- ▶ Máslo a sádlo nevyhovují.

Závěr:

- ▶ Vyhlášece vyhovuje velmi omezený sortiment výrobků, často se jedná o stejný/podobný produkt od různých dodavatelů.
- ▶ Navrhuji, aby velkoobchodní zařízení oslovilo své dodavatele, požádalo je o seznam jejich výrobků vyhovujících parametrům daným vyhláškou a následně je soustředilo do přehledné nabídky.

Odpověď na otázku

Lze naplnit požadavky „pamlskové vyhlášky“
ze stávajícího sortimentu potravin na trhu?“

Parametry a ovlivňující faktory

- ▶ Pestrost stravy
- ▶ Zastoupení živin
- ▶ Sezónnost nabídky
- ▶ Cena vyhovujících potravin
- ▶ Sortiment lokálních dodavatelů
- ▶ Legislativa a předpisy
- ▶ Odbornost personálu
- ▶ Poptávka zákazníků

Děkuji za pozornost.